

Силабус дисципліни «Ісламський чинник у світовій політиці»

Викладач: Тихоненко Ірина Вікторівна

кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики факультету політичних наук ЧНУ імені Петра Могили.

Очікувані результати навчання

В результаті вивчення дисципліни студенти мають:

– **знати** особливості понятійно-категоріального апарату дисципліни (релігійного фактору, ісламського чинника, релігійного конфлікту, сепаратизму), особливості міждержавних конфліктів крізь призму ісламського чинника у Європі, Південній та Південно-Східній Азії, Близькому Сході, Африканському континенті, шляхи врегулювання цих конфліктів, діяльність світової спільноти подоланні конфліктогенності у сучасному світі, діяльність глобальних міжурядових та міжнародних релігійних організацій щодо подолання релігійної нетерпимості та релігійних конфліктів та толерантного ставлення до ісламської цивілізації.

– **вміти** вільно орієнтуватися й самостійно аналізувати джерела та літературу щодо проблематики курсу; використовувати основну наукову термінологію дисципліни; виражати й обґрунтовувати свою позицію з питань ісламського чинника у світовій політиці, особливостей конфліктогенності на релігійному (ісламському) ґрунті на регіональному рівні міжнародної системи, формування лояльного ставлення до представників різних релігій.

Обсяг: 4,5 кредитів ECTS (135 год.).

Мета дисципліни – ознайомити студентів із особливостями ісламського чинника у міжнародних відносинах, його прояву у міждержавних конфліктах в усіх регіональних системах міжнародних відносин та шляхів подолання такої конфліктогенності.

Оригінальність навчальної дисципліни: авторський курс.

Зміст дисципліни

- Тема 1. Цивілізаційні ойкумени. Глобальні та регіональні територіальні релігійні системи.
- Тема 2. Ісламський чинник у сучасній світовій політиці: еволюція та сучасний стан.
- Тема 3. Вплив ісламу на формування зовнішньої політики держав та позиціонуванні у міжнародних відносинах.
- Тема 4. Ісламський фундаменталізм, ісламський екстремізм. Джихад та «наркотичний джихад».
- Тема 5. Ісламський тероризм та діяльність провідних терористичних організацій.
- Тема 6. Ісламський фактор у конфліктогенності та «зіткненні цивілізацій» на європейському континенті.
- Тема 7. Ісламський чинник у міждержавних конфліктах: Південна та Південно-Східна Азія.
- Тема 8. Конфліктогенність на Близькому Сході як прояв «зіткнення цивілізацій», релігійного протистояння та протидії суніти-шиїти у межах ісламу.
- Тема 9. Міждержавні протиріччя на Африканському континенті крізь призму ісламського фактору.
- Тема 10. Міжнародна військова ісламська антитерористична коаліція. Протидія ісламському тероризму. Ісламська банківська система та протидія фінансуванню тероризму.
- Тема 11. Шляхи подолання релігійної нетерпимості та релігійних конфліктів: порядок денний ООН.
- Тема 12. Гендерний вимір ісламського чинника у світовій політиці. Права жінок у мусульманських державах: case study стереотипів.
- Тема 13. Релігія та дипломатія. Культурно-релігійні традиції мусульманських держав у реалізації практичної дипломатії.
- Тема 14. Іслам в Україні. Зовнішньополітична діяльність України на захист кримськотатарського населення, діяльність «Кримської платформи».

Пререквізити

Базується на знаннях отриманих в результаті вивчення таких дисциплін як «Основи світової політики», «Конфліктологія та теорія переговорів».

Пореквізити

Студенти мають розуміти специфіку «релігійного» фактору і міжнародних відносинах, ісламського чинника у світовій політиці, особливості сучасних релігійних конфліктів між державами, шляхи подолання таких конфліктів, впливу релігії на форми міжнародно-політичної взаємодії між державами та реалізації дипломатії.

Семестровий контроль: Залік

Оцінювання:

За семестр: 70 балів

За залік: 30 балів

Види робіт:

Підсумкова контрольна робота (тестування) – 20 балів.

Опитування на групових заняттях – 40 балів (8x5).

Самостійна робота: підготовка до круглого столу «Ісламський чинник у міжнародних відносинах: від трактування релігії до стереотипів та конфліктогенності» – (10 балів).

Технічне забезпечення

Проекційне мультимедійне обладнання (проектор, екран, ноутбук/комп'ютер).

Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi.

Система електронного навчання Moodle 3.9.

Політика щодо деделайнів

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Політика щодо академічної доброчесності

Передбачає самостійне виконання передбачених робіт та завдань. Списування під час заліку (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонено. У разі виявлення плагіату або списування роботи не зараховуються.

Критерії оцінювання контрольної роботи (тестування)

Контрольна робота проводиться у формі тестів (відкриті та закриті тестові завдання) – 20 питань, 1 бал за кожен правильну відповідь.

Критерії оцінювання круглого столу

Круглий стіл відбувається на останньому семінарі, що дозволяє студентам апелювати до отриманих теоретичних знань з дисципліни. Оцінюється активна участь у процесі круглого столу відповідно до рекомендацій.